

PLA DOCENT

Curs: 3r
Especialitat: Coreografia i interpretació / Pedagogia de la dansa
Matèria: Tècniques de dansa i moviment
Codi de l'assignatura: 430003
Títol de l'assignatura: Tècniques de dansa III
Subtítol: Tècnica de dansa clàssica III
Tipus d'assignatura: Formació bàsica
Adscripció de l'assignatura: Departament de Moviment
Crèdits ECTS de l'assignatura: 6 ECTS
Hores totals de l'assignatura: 150 h 120 h presencialitat (80%) – 30 h treball autònom alumnat (20%)
Impartició: A determinar segons horaris
Professors/es: A determinar segons POA
Descriptor: Classe pràctica de tècnica de dansa clàssica per a l'aprofundiment tècnic i interpretatiu per de les especialitats d'Interpretació/Coreografia i Pedagogia indistintament per tal de donar instruments (a l'alumne) per desenvolupar qualitats, a partir d'un treball conscient, i adquirir nous recursos tot i consolidant els existents .
Requisits: Tècniques de dansa II
Observacions: Atesa la diferència de nivell de tècnica de dansa dels alumnes detectada en les proves d'accés, d'acord amb l'article 1 apartat 3, del Reial Decret 632/2010 de 14 de maig del Ministerio de Educación Cultura y Deporte, on s'afavoreix l'autonomia pedagògica, d'organització i gestió dels centres, el CSD a fi d'optimitzar les estratègies d'ensenyament i aprenentatge, decideix agrupar els alumnes matriculats en la matèria de Tècniques de dansa i moviment per nivells enlloc de per cursos. Els paràmetres bàsics que es tindran en compte per aquesta agrupació seran: col·locació, coordinació, control del ritme, flexibilitat, potència física, i domini espacial en funció del grau de velocitat, complexitat i virtuosisme de què sigui capaç l'alumne en l'execució de qualsevol dels estils de dansa que practiqui. Els 9 crèdits de l'assignatura pertanyen a la suma dels crèdits de dues Tècniques de les tres especialitats: Dansa Contemporània, Dansa Clàssica, Dansa Espanyola. A fi donar el màxim rendiment físic en les assignatures de repertori de final de curs, és imprescindible continuar practicant la tècnica de dansa al llarg de tot el curs. Per aquest motiu aquells alumnes que acabin les assignatures de Tècnica de Dansa el mes de març, és absolutament imprescindible matricular-se a les assignatures de Tècnica de Dansa optativa A o Tècnica de Dansa optativa B. En cas contrari els professors de les assignatures de repertori no podran fer-se responsables de les lesions que pugui patir l'alumne per falta d'entrenament físic, com tampoc la conseqüent pèrdua del curs. Procediment: Es contemplen dins de l'assignatura fins a quatre nivells. Al començament de curs es derivaran els alumnes al nivell competencial que els correspongui. De manera que cada un dels alumnes segons la seva habilitat, serà agrupat pels caps d'especialitat i professors de la matèria al nivell que s'estimi adequat pel seu desenvolupament, en cada un dels estils. La qualificació obtinguda per l'alumne en el nivell assignat, serà la qualificació que aquest haurà obtingut a l'assignatura i curs en què s'hagi matriculat. La superació de l'assignatura estarà subjecte al progrés personal de l'estudiant dins del nivell.

COMPETÈNCIES QUE ES TREBALLARAN A L' ASSIGNATURA:

Competències transversals:

CT1	Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivadora.
CT2	Recollir informació significativa, analitzar-la, sintetitzar-la i gestionar-la adequadament.
CT5	Comprendre i utilitzar com a mínim, una llengua estrangera en l'àmbit del seu desenvolupament professional.
CT6	Realitzar autocrítica cap al propi acompliment de les tasques professionals i interpersonals.
CT9	Integrar-se adequadament en equips multidisciplinaris i en contextos culturals diversos.

- CT12 Adaptar-se, en condicions de competitivitat als canvis culturals, socials i artístics i als avenços que es produeixen en l'àmbit professional i seleccionar els camins adequats de formació continuada.
- CT13 Buscar l'excel·lència i la qualitat en la seva activitat professional.
- CT15 Treballar de forma autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en l'exercici professional.

Competències generals:

- CG1 Estar capacitats per a comprendre, crear, interpretar, i ensenyar la dansa amb el nivell tècnic, estilístic i interpretatiu requerit.
- CG2 Tenir un coneixement ampli de les tècniques i els llenguatges de la dansa, del moviment i de les disciplines corporals, així com el repertori des del punt de vista tècnic, estilístic i interpretatiu.
- CG3 Conèixer els principis bàsics, tant teòrics com pràctics del funcionament del cos humà, amb l'objecte de proporcionar una visió global i integradora del mateix.
- CG4 Desenvolupar la capacitat per a analitzar, avaluar i entendre les característiques específiques de cada individu, aplicant tot allò en el desenvolupament i acompliment professional.
- CG5 Tenir capacitat per a conduir a persones, en el seu procés creatiu, formatiu i/o interpretatiu disposant dels coneixements, recursos i experiències necessàries.
- CG6 Adquirir capacitat per assumir riscos i tolerància per a les decepcions.
- CG8 Conèixer i integrar competentment, llenguatges, disciplines i eines artístiques, tecnològiques, escèniques, musicals, visuals, entre d'altres..., amb l'objecte de desenvolupar les capacitats i destreses.
- CG12 Desenvolupar habilitats que li permetin participar en les pràctiques escèniques assumint funcions grupals o solista.

Competències específiques:

- CECI2 Conèixer profundament diferents tècniques de dansa, de moviment i corporals i tenir coneixements d'altres llenguatges o disciplines corporals.
- CECI3 Conèixer l'anatomia, fisiologia i biomecànica del cos humà, les seves capacitats i limitacions com a vehicle d'expressió artística, així com les patologies més freqüents i la seva prevenció per a poder orientar a l'alumnat en el seu procés formatiu.
- CECI4 Desenvolupar capacitat per a entendre les característiques específiques de cada individu per a optimitzar la seva interpretació i la seva labor creativa.
- CECI8 Tenir coneixements de llenguatges i disciplines escèniques, artístiques, musicals i visuals i desenvolupar capacitat per a interrelacionar.
- CEP2 Conèixer en profunditat diferents tècniques de dansa, de moviment i corporals i tenir coneixements d'altres llenguatges o disciplines corporals.
- CEP3 Conèixer l'anatomia, fisiologia i biomecànica del cos humà, les seves capacitats i limitacions com a vehicle d'expressió artística, així com les patologies més freqüents i la seva prevenció per a poder orientar a l'alumnat en el seu procés formatiu.
- CEP4 Desenvolupar capacitat per a entendre les característiques específiques de cada individu, en consonància amb això, orientar l'alumnat en el seu procés formatiu.
- CEP18 Saber reflexionar sobre la pròpia praxis per a innovar i millorar la labor docent i educadora, integrant els conceptes teòrics i la repercussió d'aquests sobre la pràctica professional. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu.

Altres competències de l'assignatura:

- Utilitzar la pràctica corporal pròpia com a font de recursos indispensable per a la transmissió i ensenyament de la dansa.
- Saber incorporar la musicalitat en el moviment per millorar la qualitat artística tant en el camp de la creació/interpretació com de l'ensenyament.
- Explicar i mostrar corporalment els mecanismes teòricament apresos.
- Dominar en profunditat el llenguatge corporal i la nomenclatura de la tècnica de dansa de l'estil escollit.
- Ampliar habilitats i destreses per afavorir el desenvolupament tècnic amb garantia de qualitat.
- Saber mostrar el moviment amb tot el rigor tècnic i artístic com a referència i exemple visual en diferents contextos.
- Saber treballar de forma autònoma i valorar la importància de la iniciativa i l'esperit emprenedor en el desenvolupament artístic.

- Adquirir la capacitat d'auto avaluar-se, per saber si el propi nivell i característiques s'ajusten a un lloc de treball concret.

RESULTATS DE L'APRENTATGE:

Coneixements:

- C1 Coneixement dels beneficis d'escalfar el cos globalment abans de qualsevol activitat pràctica de dansa.
- C2 Coneixement dels fonaments de la tècnica de dansa clàssica proposada en el Pla d'estudis.
- C3 Coneixement de la nomenclatura de la tècnica de dansa escollida, la utilització verbal i la seva escriptura.
- C4 Coneixement de les estructures i mecanismes de moviment corporal, la distribució de l'espai, els recolzaments, la projecció i la importància de la mirada, del ritme i del fraseig musical en relació al moviment.
- C5 Coneixement del ventall tècnic, conceptual i estilístic del vocabulari dansístic, amb aportacions actualitzades sobre conceptes de mobilitat, respiració, propiocepció, emotivitat, us del terra, repartiment del pes etc. vigents en les noves tendències segons la demanda actual de la professió.
- C6 Coneixement de les pròpies capacitats i de les eines tècniques per poder desenvolupar-les: consciència corporal, propiocepció, entrenament etc..
- C7 Conscienciació de la pràctica i execució de la classe de dansa com a eina indispensable per ampliar les habilitats dansístiques en general, tant tècnicament com artística, així com per la reflexió i l'anàlisi.

Habilitats, procediments o destreses:

- H1 Treball d'escalfament del cos per afavorir el rendiment de qualsevol tipus de classe de dansa pràctica que tingui lloc a continuació.
- H2 Pràctica de les diferents tècniques proposades en el Pla d'estudis.
- H3 Utilització adequada de la nomenclatura pròpia de les diferents tècniques de dansa proposades en el Pla d'estudis.
- H4 Treball precís de les estructures i mecanismes de moviment corporal, la distribució de l'espai, els recolzaments, la projecció i la importància de la mirada, del ritme i del fraseig musical en relació al moviment.
- H5 Treball del ventall tècnic, conceptual i estilístic del vocabulari dansístic, amb aportacions actualitzades sobre conceptes de mobilitat, respiració, propiocepció, emotivitat, us del terra, repartiment del pes etc. vigents en les noves tendències segons la demanda actual de la professió.
- H6 Augment de la consciència de les pròpies capacitats i de les eines tècniques per poder desenvolupar-les.
- H7 Treball de reflexió i anàlisi de la praxis.

Actituds:

- A1 Actitud de respecte vers els companys, el professor i professor instrumentista.
- A2 Actitud d'iniciativa i de disponibilitat corporal adients per a la pràctica de la dansa.
- A3 Esforç en la superació de dificultats.
- A4 Acceptació i respecte vers la diversitat de propostes i d'opinions.
- A5 Participació activa a les sessions de classe.
- A6 Predisposició per entendre la classe de tècnica pràctica com a eina imprescindible en l'increment de les destreses, la resistència, la propioceptivitat i la transmissió tant en l'especialitat de Coreografia/ Interpretació com en Pedagogia.
- A7 Demostració d'interès i curiositat pel coneixement de la matèria.
- A8 Interès en la recerca de material de les diferents propostes plantejades.
- A9 Actitud crítica en el treball propi i dels altres com a eina de desenvolupament personal.
- A10 Actitud de respecte de l'entorn de treball, instal·lacions, material, equipaments.
- A11 Acceptació d'aquestes actituds com a base per a la transmissió i l'ensenyament de la dansa.
- A12 Participació activa en les tasques encomanades en les TIC, si s'escau.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI):

Tots els continguts es treballaran augmentant el grau de dificultat i complexitat tècnica i artística corresponents al nivell del 2r curs.

Entrenament corporal, estructura física i col·locació:

- Aprofundiment en la consciència corporal incidint sobre l'eix corporal i la relació amb el centre de gravetat.
- Treball per l'augment de la condició física: To muscular, flexibilitat, elasticitat i resistència.

Habilitats i destreses:

- El treball específic del en dehors: en els moviments que conformen la base tècnica de la dansa clàssica.
- Aprofundiment en el treball específic del en dehors.
- El treball específic per a l'adquisició del domini de les direccions i orientació a l'espai.
- L'augment de la mobilitat.
- La coordinació amb augment de diversitat i complexitat integrant el cap, la mirada i la intenció.
- L'adagi: combinant equilibris, cames altes, promenades/tour lents fouettés i girs, potenciant la fluïdesa el to muscular i el control.
- La complexitat direccional i de recorreguts a l'espai.
- La fluïdesa i domini dels passos d'enllaç, utilitzant diferents velocitats i dinàmiques.
- Els girs: tour soutenu, deboulés, pirouette en dehors i en dedans. grands tours en totes les posicions en dehors i en dedans, girs seguits en diagonal i manège augmentant la complexitat en les combinacions.
- Els petits salts augmentant la complexitat i velocitat de les combinacions, afegint-hi batuts o batterie.
- El gran salt: augment del vocabulari, dificultat i complexitat en les combinacions.
- El treball específic per l'augment de la resistència.

Qualitats de moviment:

- Aplicació del treball sobre la presència, la projecció del moviment i focalització de la mirada durant tota la classe.
- La musicalitat i l'expressió artística, s'incorporarà a tota la classe.
- Les dinàmiques corresponents al nivell III: canvis rítmics, d'accentuació, velocitat i densitat, i la seva repercussió en l'entrenament corporal, i en l'expressivitat.

Reflexió i anàlisi:

- Dels mecanismes i combinacions dels exercicis.
- De les qualitats del moviment i la seva repercussió en l'expressivitat.
- De les dinàmiques: els canvis rítmics, d'accentuació, de velocitat i de densitat. De la seva repercussió en l'entrenament corporal i en l'expressivitat.

La nomenclatura pròpia de la dansa clàssica.

- Utilització verbal i per escrit.

Els continguts van augmentant en dificultat, velocitat i complexitat amb la lògica progressió dels cursos i de la condició física.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

Classes amb estructures, combinacions i exercicis determinats segons les diferents tècniques de dansa, amb acompanyament d'un mestre instrumentista, generalment pianista.

- S'introduiran petits espais de temps lliure durant la classe per afavorir l'experimentació a nivell individual, per la interrogació, la reflexió i l'anàlisi del moviment.
- Tot el treball estarà dirigit a l'augment de destreses i habilitats potenciant la condició física i la propioceptivitat.
- A nivell artístic, es tendirà a crear imatges internes que puguin ser expressades amb moviment, és a dir, que es prioritzarà el treball de dins cap en fora, partint de la sensació interna cap a la forma externa.

- Es fomenta:
 1. L'observació amb el treball en grups.
 2. La interrelació a l'hora de compartir l'espai de l'aula i les diferents visions i criteris sobre els fonaments teòrics (com els mecanismes tècnics, funcions anatòmiques dins del mecanisme dels moviments, precisions rítmiques etc..).
 3. La comunicació mitjançant exercicis on intervé la complicitat, l'escolta i la mirada.
 4. La utilització de la nomenclatura per denominar els moviments.

Es podran dur a terme activitats vinculades a un projecte pràctic

AVALUACIÓ (CRITERIS, ESTRATÈGIES O ACTIVITATS I PONDERACIÓ):

L'avaluació serà continua i es realitzarà sobre els aprenentatges assolits per l'alumnat i la seva evolució tècnica i artística, tenint en compte les seves característiques físiques. La qualificació numèrica final de l'assignatura serà la resultant de la mitjana aritmètica de les qualificacions semestrals.

Criteris d'avaluació

- Realitzar les combinacions de moviments corresponents al inici del treball del centre (port de bras, battements tendus, battements jetés, battements fondus etc.) observant la col·locació, la estabilitat, el control del en dehors, les direccions, la coordinació amb la mirada i el épaulement corresponent. Atenent curosament a la musicalitat i a les qualitats del moviment.
- Realitzar els exercicis bàsics del centre amb control de l' en dehors, dels port de bras (observant la connexió amb l'esquena). les direccions, la coordinació i la mirada fent cura de la musicalitat i les diferents dinàmiques o qualitats del moviment: fluïdesa, staccato, diferents densitats etc.
- Realitzar combinacions d'adagi amb equilibris, comes altes promenades, girs amb petites i grans posicions, fouetés en dehors i en dedans, amb control de les direccions, coordinació, dels moviments d'enllaç, i les mirades, prioritzant la fluïdesa, la mobilitat i el fraseig.
- Realització de tot tipus de girs prioritzant la col·locació, la decisió en els atacs i la seguretat en les conclusions.
- Realització de series de girs en diagonal i en cercle (manège) amb control de la col·locació, de les inèrcies, de l'espai i seguretat en les conclusions.
- Realització de combinacions de petits salts, amb batuts, canvi de direccions i utilització de l'espai, prenent cura del treball de peus i comes amb lleugeresa i precisió rítmica.
- Realització de grans salts mostrant domini de l'espai, amb direccions, desplaçaments i prenent cura de la coordinació i enllaços.
- S'observarà prioritàriament en la realització de tots els moviments dansats el control de: la col·locació, del en dehors amb estabilitat, la coordinació, la fluïdesa i la qualitat del moviment i la musicalitat corresponent als continguts del nivell III.
- S'observarà l'augment de la condició física en general.
- S'observarà el domini de la nomenclatura específica de la dansa clàssica (verbal i per escrit) en els continguts del nivell III.
- S'observarà la cura, rigor i profunditat en l'anàlisi dels moviments.
- S'observarà la cura, en la redacció, l'ortografia i la presentació dels treballs escrits.

Ponderacions:

Treball i progrés global: 80%
Capacitat d'anàlisi i reflexió: 15%
Presentació (exercici, oral, escrit): 5%

AVALUACIÓ ÚNICA:

La modalitat d'avaluació única es podrà establir en casos excepcionals que, un cop feta la matrícula, justifiquin documentalment una causa imprevista i sobrevinguda de força major que impedeixi l'assistència regular a l'assignatura i en casos de canvi o solapament horari provocats per l'escola amb posterioritat al període de matriculació. Es pot consultar el detall d'aquesta modalitat a la Guia de l'estudiant del CSD.

ASSISTÈNCIA

L'assistència mínima per aprovar l'assignatura és del 70%-80% segons el criteri del docent. Només es consideraran faltes justificades les absències per activitats acadèmiques aprovades per l'escola. Es poden consultar més detalls sobre l'assistència a la Guia de l'estudiant del CSD.

BIBLIOGRAFIA, FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ:

BÉJART, Maurice. *Un instant en la vida ajena*. Gedisa. Barcelona, 1981.

BOURCIER, Paul. *Historia de la danza en Occidente*. Blume. Barcelona.

CALAIS-GERMAIN, Blandine (1994): "Anatomia para el movimiento, tomo I i II", Editorial La Liebre de Marzo Bcelona

CECCHETTI, Gracioso (1995): "Manuale completo di Danza Classica, vol. I i II", Gremese Editore s.r.l. Roma.

CHALLET-HAAS, Jacqueline (1980): "Manuel pratique de DANCE CLASSIQUE", Editorial. Amphora 75006 Paris.

FRANKLIN, Eric. *Dance imagery for technique and performance*. Ed. Human Kinetics, 1996. Champaign, USA.

HODGSON, John. *Mastering Movement. The life and work of Rudolf Laban*. Methuen Publishing, 2001.

LABAN, Rudolf (1987): "El Dominio del movimiento", Editorial Fundamentos.

LECOQ, Jacques. *Le Corps Poétique*. Actes Sud- Papiers, 1997.

MUNSÓ, Marta (2010): "Aportacions a una metodologia de la Dansa", Edicions de la Diputació de Barcelona (Col·lecció Materials pedagògics).

VAGANOVA, Agrippina: "Las bases de la danza clásica", editorial Prensa Moderna Impresores, S. A, Colombia.